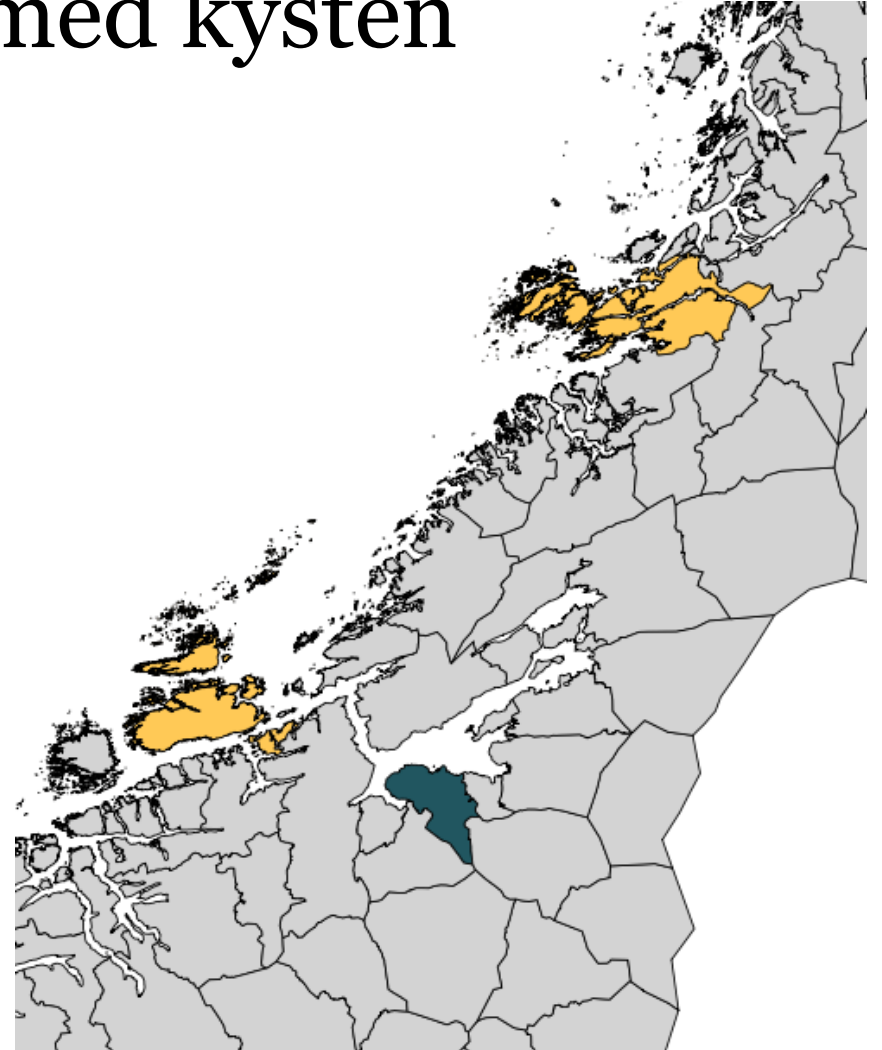

Havbruk i Trøndelag

Det som knytter Frøya, Hitra og Nærøysund sammen med
Trondheim

Det som binder byen sammen med kysten

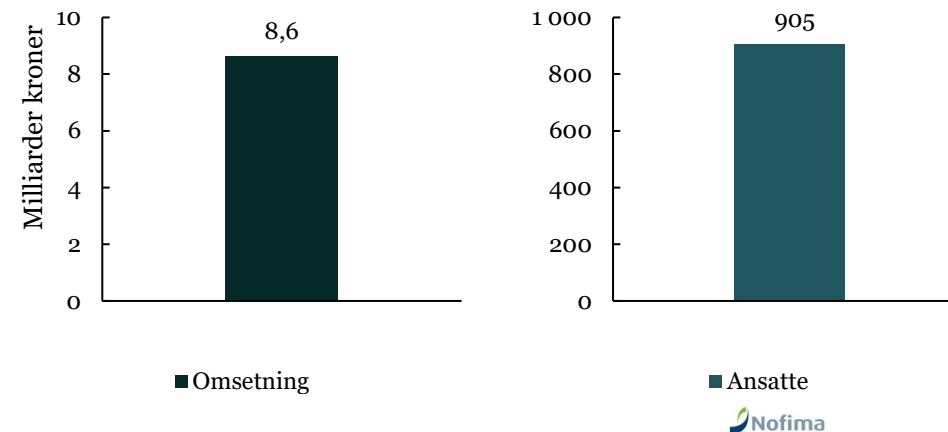
- Denne rapporten dokumenterer havbruksnæringens tilstedeværelse i Trondheim, med fokus på hvilken rolle aktørene fra Hitra, Frøya og Nærøysund spiller for næringslivet i byen.
- Frøya, Hitra og Nærøysund har tradisjonelt rettet blikket mot havet og sjømaten, mens Trondheim har hatt fokus på teknologi, kunnskapsutvikling, tjenester og offentlige oppgaver.
- Gradvis har havbruksnæringen også satt sitt preg på Trondheim. I denne analysen ser vi på havbruksnæringens fotavtrykk i byen, med særlig fokus på hva aktørene med opphav i Frøya/Hitra/Nærøysund bidrar med av aktivitet i byen.
- Vi er særlig opptatt av antall arbeidsplasser og bedriftenes omsetning i Trondheim, men investeringsaktivitet og bidrag til kunnskapsmiljøer er også viktige bidrag til steds- og byutvikling.

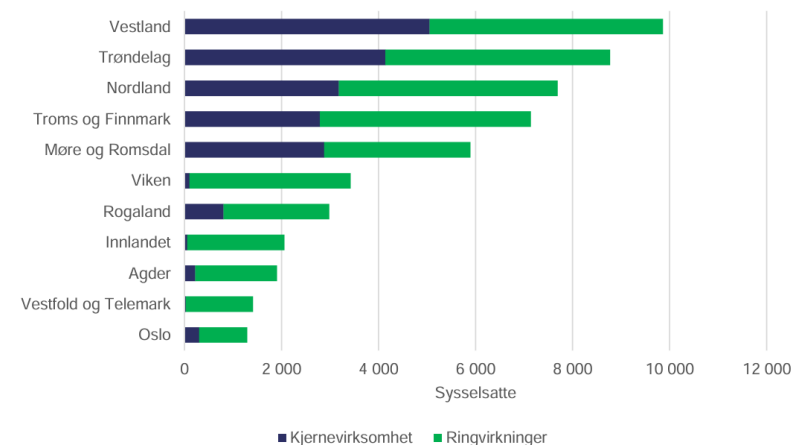
Havbruk i Trondheim: Et overblikk

- Vi har identifisert 84 selskaper med betydelig sjømatrettet aktivitet i Trondheim
 - Tallene er for 2023 og gjelder innenfor kommunens grenser. Tallene er hentet fra Menons populasjon av sjømatbedrifter, som er noe større enn populasjonen Nofima benytter.
 - Dette er tall for både selskaper med hovedkontor i Trondheim og de med avdelingskontorer eller datterselskaper i byen.
- Samlet sysselsatte disse selskapene 905 personer
 - De største målt i sysselsetting er Norwegian Fishfarming Technologies, Biomar AS, Sintef Ocean, Moen Marine og Bewi.
 - For hele Trøndelag er tallet drøye 4 000 (Nofima, 2024).
 - Ringvirkningene er litt større enn den direkte sysselsettingen.
 - Trøndelag er det nest største havbruksfylket målt i sysselsetting.
- Samlet omsatte selskapene for 8,6 milliarder kroner

Omsetning og ansatte i havbruksrettet næring i Trondheim kommune i 2023

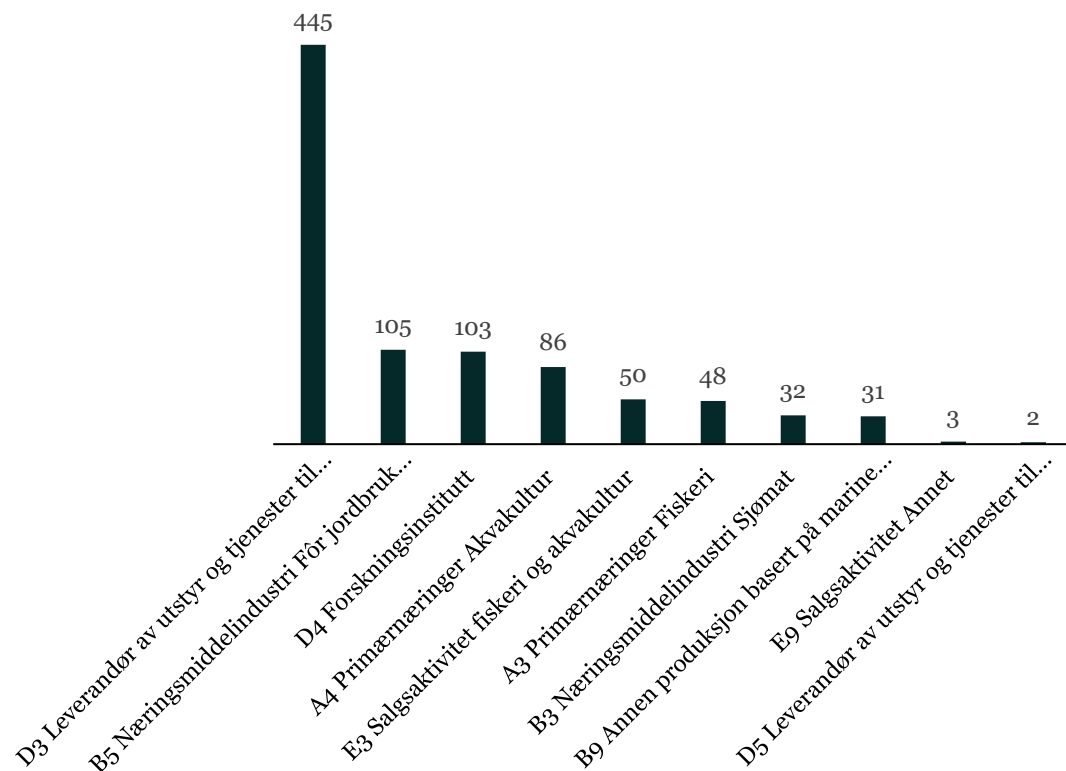

Sysselsatte innen havbruk i fylker i 2023

Bransjene innen havbruk med jobber i Trondheim

Sysselsatte innen havbruk i 2023 fordelt på bransjer

- Det er klar overvekt av sysselsette innen utstyr og tjenester knyttet til utstyr.
- Forskning domineres av Sintef, men tallene her inkluderer ikke NTNU, for det er vanskelig å anslå rett tall.

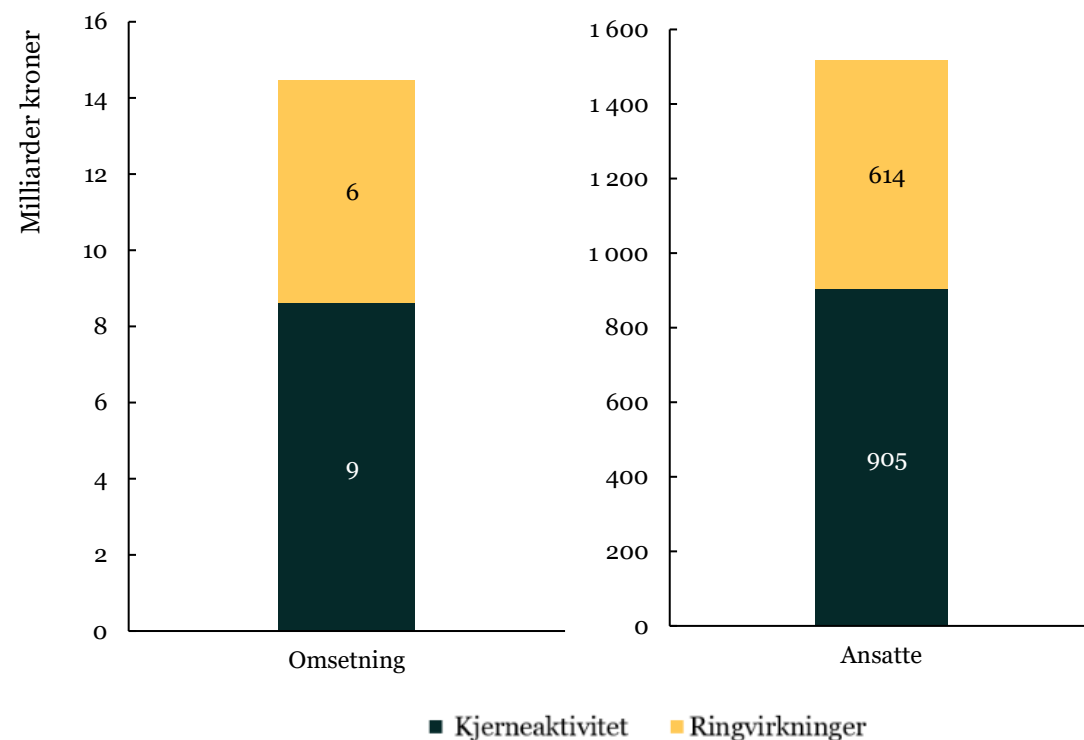
Selskaper med flest ansatte i Trondheim i 2023

Ringvirkninger fra havbruksnæring i Trondheim:

Omsetning og ansatte innen havbruk i Trondheim 2023.

Kilde: Menon Economics og Nofima

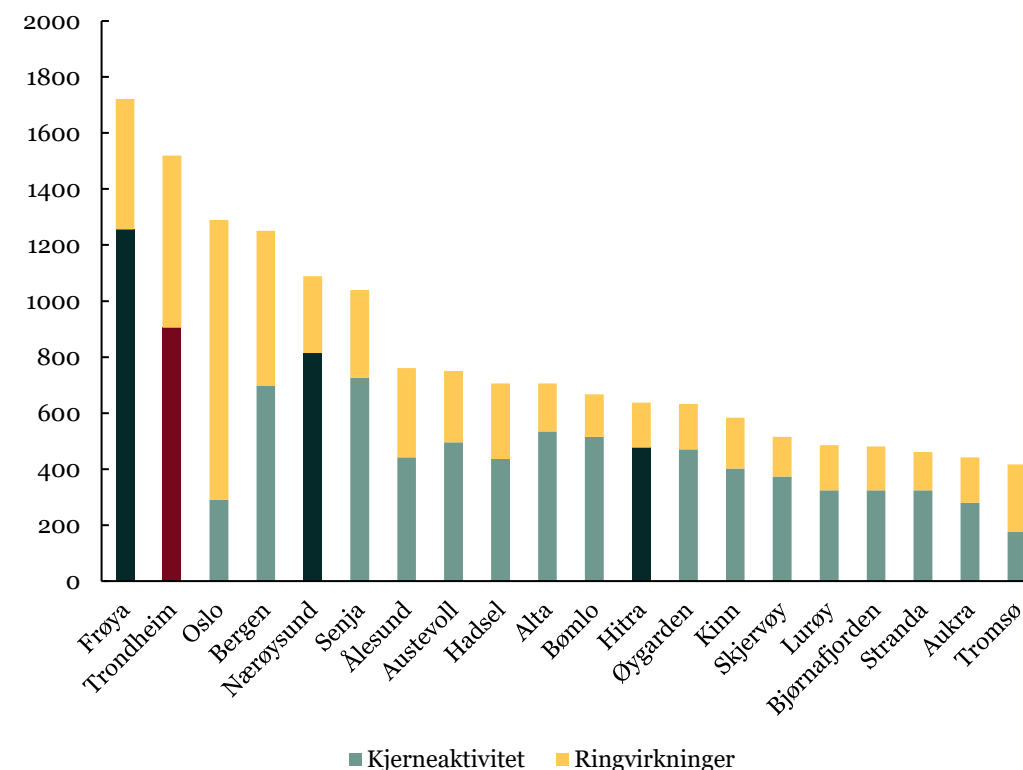
- Virksomheter innen havbruksnæringens kjerneaktivitet kjøper varer og tjenester fra andre bedrifter
- I tallene til venstre ser vi på hvordan havbruksnæringen påvirker resten av næringslivet i Trondheim gjennom
 - kjøp av varer og tjenester fra underleverandører i resten av næringslivet.
 - kjøp av varer og tjenester som kan knyttes til forbruket til de som jobber i havbruksnæringens kjerneaktivitet.
- Slike effekter kalles gjerne ringvirkninger
 - Ringvirkningene i Trondheim fra havbruksnæringen tilsvarer 6 milliarder i omsetning og over 600 ansatte.
 - Tallene her avviker en del fra Nofima (2023) fordi vi har identifisert langt flere havbruksrelaterte sysselsatte i Trondheim. Da blir også ringvirkningene justert opp (forholdsmessig).

Beregningene av ringvirkninger er gjort ved å bruke samme forholdstall mellom kjerneaktivitet og ringvirkninger som i Nofima rapporten: Havbruksnæringens ringvirkninger (2022).

Havbruk og ringvirkninger: Trøndelag setter preg på nasjonale tall

- I følge Nofima (2023) hadde havbruksnæringen i 2022 en sysselsetting, inklusive ringvirkninger, på 52 500 personer.
- Sysselsettingen er størst i Vestland fylke, fulgt av Trøndelag, Nordland og Troms og Finnmark. Over 82 % av sysselsettingen finnes i de fem fylkene med størst oppdrettsaktivitet, men det skapes også betydelig sysselsetting i de andre fylkene.
- Frøya er kommunen med størst havbruksrelatert sysselsetting, men også Nærøysund og Hitra er blant de største havbrukskommunene.
- Trondheim (våre justerte tall), Oslo og Bergen, ligger helt på topp og får mye ringvirkninger fra havbruksnæringen. Trondheim og Bergen har ikke like mye ringvirkninger som Oslo, men mer sysselsetting i kjernevirksomhet, i foredling, salg og administrasjon.
- Ålesund, Trondheim og Tromsø kommer også inn på lista over de 20 største kommunene. Ellers er det kommuner med store oppdrettsselskaper lokalisert i kommunen, og ikke minst høy sysselsetting innen foredling, som preger listen til Nofima.

Kommunefordelt sysselsetting i havbruksnæringen (inkl. ringvirkninger), 20 største kommuner (Kilde: Nofima)

Trondheim: En konferansehub for havbruk:

Trondheim har blitt en ledende hub for havbruksrettede konferanser

Konferansene er sentrale arenaer for kunnskapsdeling, innovasjon og samarbeid i havbruksnæringen. De dekker alt fra biologi og velferd til høyteknologi og bærekraftige løsninger – og spiller en viktig rolle for utviklingen av havbruk i Norge og internasjonalt.

Utvalgte konferanser i byen:

Havbrukskonferansen (Tekna)

– Fokus på fiskevelferd, teknologi og bærekraft. Samler fagfolk og forvaltning for å diskutere utfordringer og løsninger i næringen.

SmartSjø

– Dekker ny teknologi, digitalisering og kunstig intelligens i havbruk. Arrangeres av Sjømat Norge og NCE Aquatech Cluster.

Aqua Nor

– Verdens største messe for akvakulturteknologi. Internasjonal møteplass med utstillinger, konferanser og seminarer.

TEKMAR

– Teknologi og biologi i sjøbasert oppdrett. Fokus på innovasjon og utvikling i hele verdikjeden.

TEKSET

– Arena der aktører i den norske settefisknæring drøfter utfordringer og fremtidens løsninger relatert til teknologi og drift/operasjon av anlegg for yngel, settefisk og postsmolt.

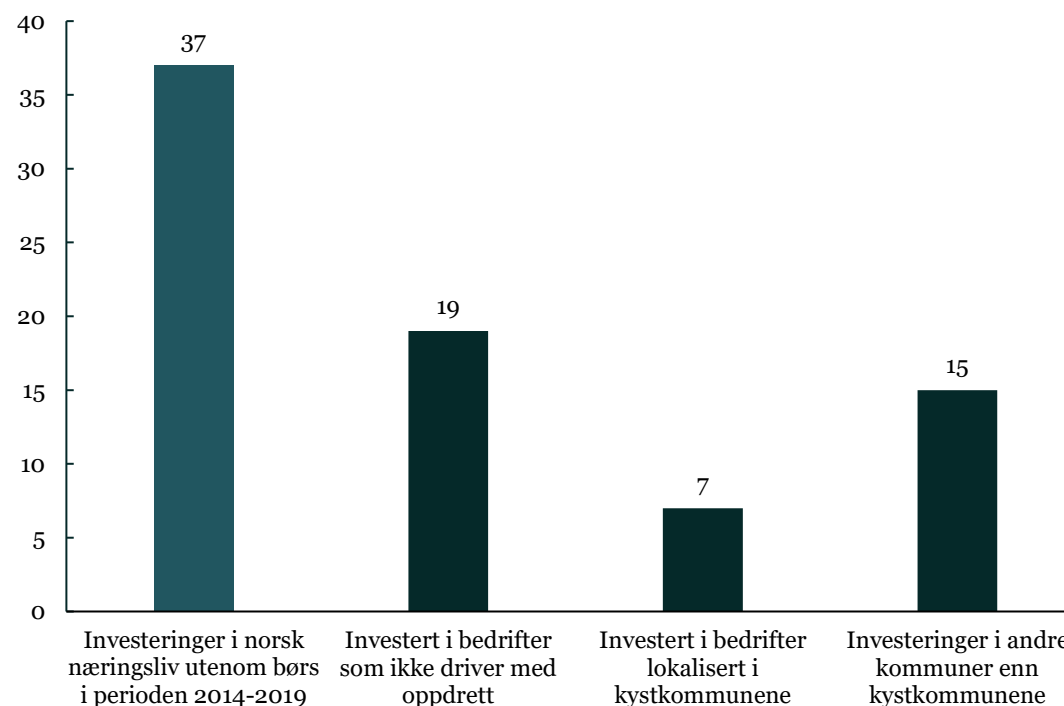
Sjømatdagene

– Møteplass for alle som jobber med eller har interesse for sjømatnæringen i Norge.

Hvor mye investerer havbrukseiere i annet næringsliv?

- I en studie fra 2022 har Menon fulgt eierposter og investeringer til eierne av oppdrettsselskaper (lisenser i sjø) i hele Norge.
- Fokuset var på eiernes investeringer i annen næringsvirksomhet i kystkommuner, men alle kommuner dekkes.
- Store private eiere av havbruksselskaper investerte 36,6 mrd kr i norsk næringsliv utenom børs i perioden 2014-2019.
 - I drøye 2 000 bedrifter.
- Av dette ble 18,9 mrd kroner investert i bedrifter som ikke driver med oppdrett (50%).
 - I 1 420 bedrifter.
- Av disse ble igjen 7,3 mrd kr investert i bedrifter lokalisert i kystkommunene.
- Samlet investerte disse eierne 14,6 mrd kr i andre kommuner enn kystkommunene (32%).
 - Av dette var ca 80 prosent i annet enn havbruk.

Tall for alle eiere i 2014-2019 (Menon, 2022)

Store havbruksbaserte eiergrupper fra Frøya, Hitra og Nærøysund

Hvordan vi har gått frem for å velge ut eiergrupper fra de tre kystkommunene?

- Vi tar først utgangspunkt i 35 identifiserte større eiere/eierfamilier/eiergrupper med base i de tre kommunene. Inkluderer også Bjørøya fordi de har mye aktivitet i de tre kommunene og er regionalt forankret.
- Ser ikke bare på de som driver med oppdrett på Frøya, Hitra og i Nærøysund. Vi ser også på de som driver foredling, service, utstyr etc.
- Det har vært en del eierskifter og konsolideringer de siste årene som har kompliserer eierbildet en del.
- Aktører som Mowi, Lerøy etc. har mye oppdrett i kommunene men hovedkontor utenfor. De er derfor ikke med i denne kartleggingen.
- Vi fokuserer i all hovedsak på eiergrupper som har eierposter i bedrifter i Trondheim med en eierandel på over 20 prosent.

Eiergruppenes aktivitet i Trondheim

51 selskaper

470 ansatte

4,1 milliarder kroner
i omsetning

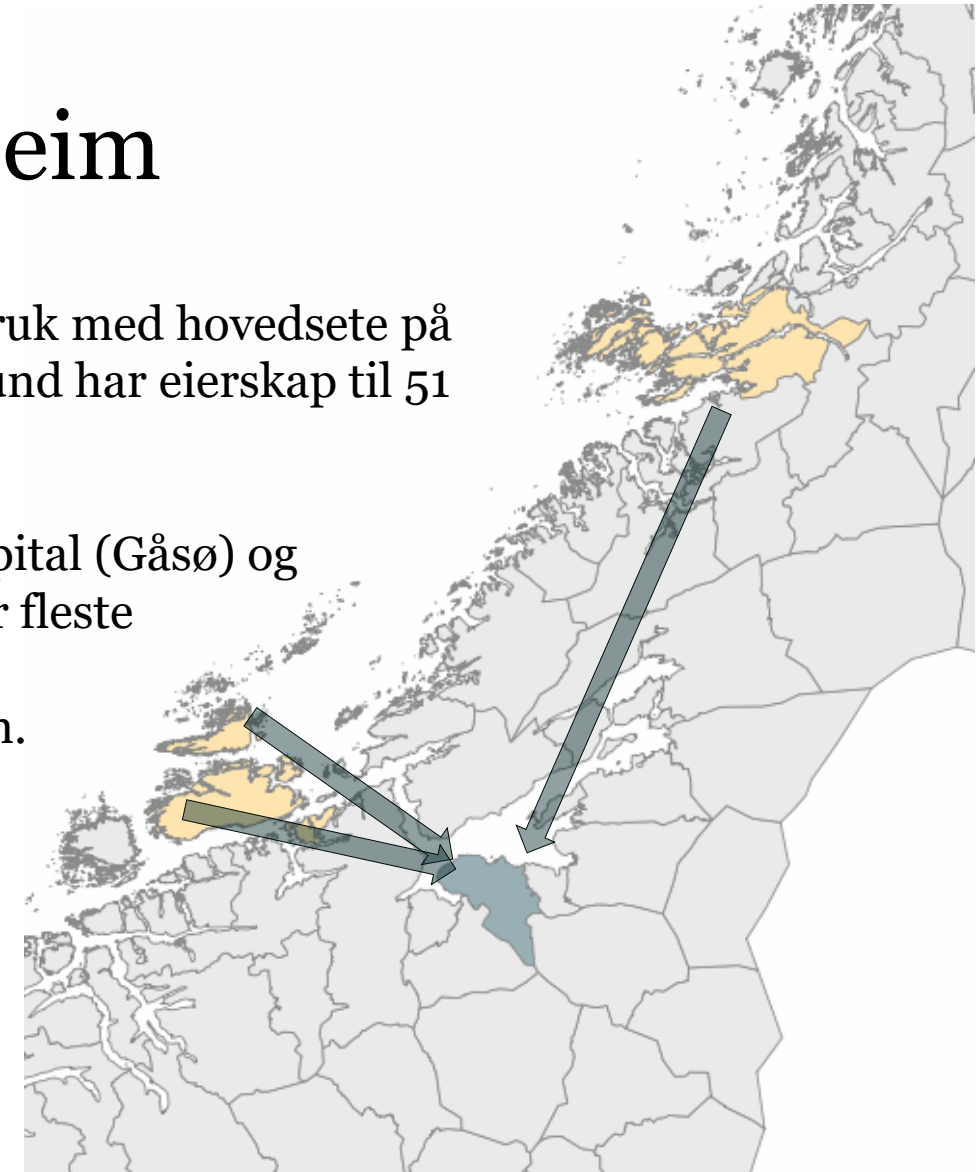

6,3 milliarder kroner i
bokførte eiendeler

Store aktører innen havbruk med hovedsete på Frøya, Hitra og i Nærøysund har eierskap til 51 selskaper i Trondheim.

Kverva (Witzøe), Frøy kapital (Gåsø) og Williksen står bak de aller fleste virksomhetene med aktivitet i Trondheim.

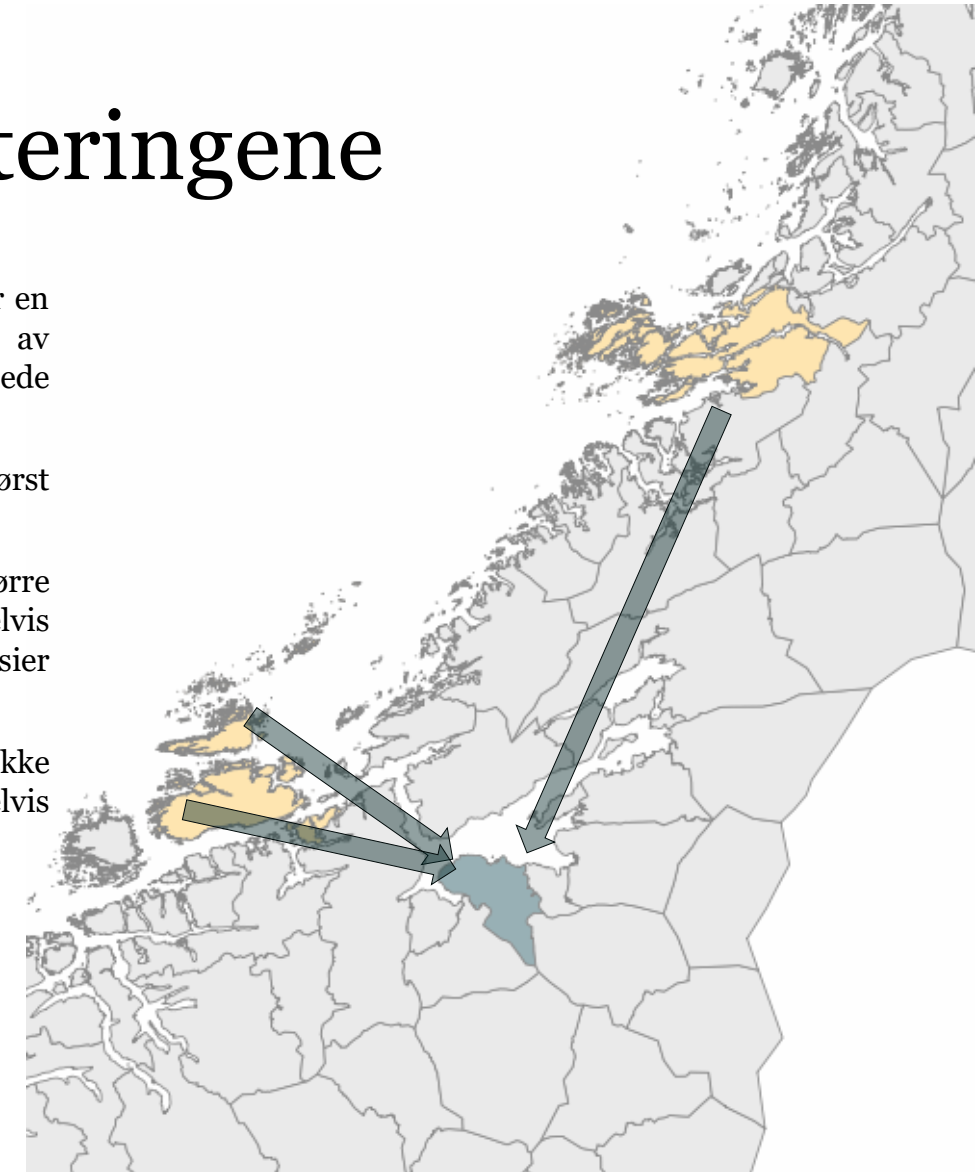
Kvervas eierandel i Salvesen og Thams sin investeringsportefølje i oppstart preger tallet for antall selskaper.

Nærmer om selskapene og investeringene

Nordic Group As
Scale Aquaculture AS
GET INSPIRED AS
Nutrimar AS
Big Bite AS
Innredning AS
Sabrura Drift AS
Bitastad AS
Jordbærpikene Drift AS
AST Regnskap AS
VASKEHJELP AS
Jom AS
Bbd AS
Bbmerk AS
OCEANTECH INNOVATION AS

- Eierskapet i disse drøye 50 bedriftene er spredt utover en rekke næringer, men eierskapet domineres av havbruksrettet næring, eiendom og personrettede tjenester.
- Til venstre har vi listet opp bedriftene med størst omsetning i 2023.
- Aktørene har også mindre eierposter i en lang rekke større foretak som har mye aktivitet i Trondheim. Eksempelvis Bewi. Disse er ikke inkludert ettersom eierpostene tilsier at dette handler mer om finansielle plasseringer.
- Eiergruppene har også eierskap / investeringer i en rekke foretak i nabokommuner til Trondheim (eksempelvis Orkdal og Stjørdal). Disse er heller ikke inkludert.

Oppsummering og vurderinger

- Trondheim har blitt en av landets viktigste kommuner for havbruksnæringen
- Det er i stor grad drevet av ringvirkninger fra næringsaktører i andre kommuner, samt spesialiserte tjeneste og utstyrsprodusenter
- Trondheim er også en av landets viktigste hubber for konferanser og klyngeaktivitet
- Oppdrettsselskapene med sete i Hitra, Frøya og Nærøysund står bak over 50 selskaper i Trondheim med en samlet omsetning på 4 mrd kr og mer enn 400 sysselsatte. I tillegg kommer ringvirkninger av dette.
- Disse virksomhetene og investeringene i Trondheim finner man primært innen sjømatfeltet, eiendom og personrettede tjenester.
- Aktører som Sinkaberg og SalMar/Witsøe tilfører også byen mye gjennom sponsorvirksomhet.
 - Sinkaberg er Generalpartner til Kolstad Håndball, med avtale til 2027.
 - Den humanitære stiftelsen W Initiative, opprettet av Witsøe, setter av 4 millioner kroner til klubber og idrettslag i Trøndelag. Nesten 400 barn var nylig samlet til Tennisfest med Casper Ruud på Lade i Trondheim.
 - SalMar var offisiell sponsor til Ski-VM Trondheim 2025
 - SalMar-akademiet i RBK finansierer mye ungdomsfotball i byen

